

ВІЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

96.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 10-го Декабря. — 1846 — Wilno. WTOREK, 10-go Grudnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

В И Л Ы Н А.

Высокопраздничный и всерадостный день Тезоименитства Его Величества Государа Императора и Его Императорскаго Высочества Великаго Князя Николая Александровича, празднуемъ былъ въ городѣ нашемъ со всею приличнымъ великолѣпіемъ и вѣропопдавательскою радостію.

Въ 11 часовъ утра, Его Высокопревосходительство Г. Виленскій Военный, Гродненскій, Минскій и Ковенскій Генераль-Губернаторъ, Генераль-Лейтенантъ О. Я. Мирковичъ, изволилъ принимать поздравленія здѣшняго Духовенства, всѣхъ Военныхъ и Гражданскихъ Чиновниковъ и Дворянства; послѣ того все собраніе отправилось въ Николаевскую Приходскую Церковь, гдѣ Высокопреосвященнѣйшимъ Іосифомъ, Архіепископомъ Литовскимъ и Виленскимъ, совершена была Божественная Литургія и молебствіе, съ провозглашеніемъ, при сто одномъ пушечномъ выстрѣлѣ изъ Виленскихъ укрѣпленій, многочислѣ Ихъ Императорскимъ Величествамъ и Всему Августѣйшему Дому.

Въ тоже время, во всѣхъ Храмахъ, какъ Православнаго, такъ Римско-Католическаго и прочихъ исповѣданій, при многочисленномъ стеченіи народа, совершено было благодарственное молебствіе о здравіи и благоденствіи Великаго Монарха и всей Августѣйшей Фамиліи.

Высокопраздничный день сей заключенъ былъ блистательнымъ обѣдомъ, даннымъ Г. Генераль-Губернаторомъ, на который приглашены были всѣ Военные и Гражданскіе Чиновники и знатнѣйшее Дворянство обоего пола.

Сверхъ сего, для ознаменованія сего радостнѣйшаго дня, дѣломъ милосердія, открыть сего числа, въ городѣ Вильнѣ, Комитетъ для призрѣнія бѣдныхъ, при чемъ Президентъ оного, Виленскій Уѣздный Предводитель Дворянства Ленскій, далъ угощеніе для 786 человекъ бѣдныхъ и нищихъ, какъ города Вильны такъ и ея окрестностей, изъ коихъ бѣднѣйшіе будутъ имѣть въ этомъ Комитетѣ, въ продолженіе

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

W I L N O.

Najradośniejszy dzień Imienin Najjaśniejszego Cesarza Jego Mości i Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Xięcia Nikołaja Alexandrowicza, obchodzony był w naszym mieście z całą uroczystością i serdecznym wyrażaniem serc wiernych poddanych.

O godz. 11-ej z rana, Pan Wilenski Wojenny, Grodzieński, Miński i Nowieński Jeneral-Gubernator, Jeneral-Porucznik T. J. Mirkowicz, raczył przyjmować powinszowania osób Duchownych, Wojskowych i Cywilnych Urzędników i Dworzanstwa. Potem całe zgromadzenie udało się do Parafialnego Kościoła św. Mikołaja, gdzie Jaśnie Wielmożny Arcybiskup Litewski i Wileński odprawił Mszę Świętą i dziękczynne modły za zdrowie i pomyślność WIELKIEGO MONARCHY, z odśpiewaniem hymnu o długie lata dla Ich Cesarskich Mości i całego Najjaśniejszego Ich Domu; przyczem dało się słyszeć 101 wystrzałów z dział twierdzy Wileńskiej.

W tymże czasie, we wszystkich innych świątyniach, tak Rzymsko-Katolickich, jako i dalszych wyznań, wśród tłumie zgromadzonego ludu, odprawione było nabożeństwo za zdrowie i pomyślność WIELKIEGO MONARCHY i całego Najjaśniejszego Jego Domu.

Uroczystość dnia tego zakończona była świetnym obiedem, danym przez P. Jenerał-Gubernatora, na który zaproszeni byli wszyscy wojskowi i cywilni Urzędnicy, oraz znakomitsze Dworzanstwo obojg pćci.

Nadto dla uświęcenia tego radośnego dnia czynem miłosierdzia, otworzony został w mieście Wilnie, Komitet Przytulku dla ubogich przez zimę, a Prezydent jego, Wileński Powiatowy Marszałek Łęski, wyprawił własnym kosztem biesiadę dla 786 ubogich, z których jedni znajdą w tymże Komitecie ciągle pomieszkanie i opatrzenie, drudzy zaś, będą tylko codziennie przychodzili po chleb i strawę. Także na rzecz Domów Przytulku dla dzieci;

французского вѣжливостію: „Я очень счастливъ, что былъ принять тѣмъ, кого Великій Султанъ войны избралъ было для охраненія своей особы въ изгнаніи, и кому Великій Султанъ мира ввѣрилъ смотрѣніе за своею артиллеріею.“ Того же дня, вечеромъ, Бей посѣтилъ французскій театръ, и былъ на представленіи Федры. Когда онъ вошелъ въ королевскую ложу, зрители, поднявшись съ мѣстъ, приветствовали его. Этотъ неожиданный пріемъ тронулъ его, и заставилъ, съ живѣйшимъ чувствомъ, благодарить блистательную публику.

— Говорятъ, что Инфантъ Донъ Генрихъ пріѣхалъ въ Парижъ съ тою цѣлію, чтобы просить посредничества Короля для получения ему позволенія возвратиться въ Мадридъ. Донъ Генрихъ изъяснилъ готовность немедленно взять обратно свой протестъ противъ бракосочетанія Королевы.

— О сообщенномъ въ англійскихъ газетахъ прибытіи графа Монтемолина въ Лондонъ, во французскихъ газетахъ пишутъ нѣтъ, что графъ прибылъ въ Англію изъ Туринна чрезъ Германію и Бельгію. Говорятъ, что графъ Виллафранка распространялъ ложный слухъ о мнимомъ пребываніи тамъ претендента.

— Въ *Port-Feuille* сообщаютъ, что вчера отправлены отсюда депеши къ двумъ важнымъ дипломатическимъ агентамъ, съ изъясненіемъ, что оказанный ими недостатокъ энергіи и прозорливости, подалъ кабинету справедливый поводъ къ негодованію.

— Французскій посланникъ въ Константинополь, какъ сообщаютъ въ *la Presse*, съ жаромъ принялъ сторону несторіанскихъ христіанъ въ малой Азіи, подверженныхъ нѣмъ кровавымъ гоненіямъ Курдовъ. Провожденная имъ дивану энергическая нота ускорила экспедицію противъ Курдскаго начальника, Бедерхана-Бей. (См. Турція.)

— Въ члѣ легитимистскаго комитета, который образовался вслѣдствіе присылки герцогомъ и герцогиней Бордоскими 70,000 фр. для бѣдныхъ жителей Франціи, съ цѣлію продолжать собраніе приношеній на сей предметъ, находятся: герцоги: Клермонъ-Тоннръ, Де-Каръ, Делорже, Монморанси-Луксембургъ, маркизъ Пасторе и Г. Беррье.

— Правительство повелѣло освободить нѣкоторыхъ карлистскихъ начальниковъ, арестованныхъ въ Блоа.

— Баронъ Мерже, одинъ изъ небольшого уже числа оставшихся наполеоновыхъ генераловъ, скончался здѣсь на дняхъ, и вчера погребенъ.

30 Ноябрь.

Тунисскій бей отправился вчера въ Версаль. На пути забѣжалъ онъ въ Сентъ-Клу, къ Королю. Въ Версальскомъ дворцѣ встрѣченъ онъ былъ, у большой лѣстницы, префектомъ Сенсаго департамента, генераломъ Реню Сентъ-Анжели, полковникомъ національной гвардіи и чиновниками мѣстнаго управленія. Осмотрѣвъ комнаты Людовика XV, бей отправился въ Трианонъ. Зданіе сіе и садъ весьма ему понравились; но сильнѣйшее впечатлѣніе произвели на него фонтаны, пущенные нарочно, по повелѣнію Короля; за сими бей посѣтилъ Сентъ-Сирское военное училище.

— Снова носится слухи, что гр. Моле будетъ председателемъ кабинета. Полагаютъ, что засѣданія палаты не будутъ открыты прежде 12 Января.

— Королевскимъ постановленіемъ отъ 21 с. м. открытъ министру финансовъ кредитъ въ 2,000,000 фр., на исправленіе размытыхъ водою дорогъ, а равно поврежденныхъ каналовъ и набережныхъ рѣкъ.

— Генераль Марс Монжъ отправится въ Алжиръ и вступить по прежнему въ управленіе провинціею Медеа. Генераль Ламорисьеръ, прибывшій 20 с. м. въ Алжиръ, не заставъ здѣсь маршала Бюжо, тотчасъ отплылъ на пароходѣ въ Оранъ. Говорятъ, что маршаль Бюжо, до возвращенія въ Алжиръ, намѣренъ былъ осмотрѣть Марокскую границу.

— Редакція журнала *Siècle* получила извѣстіе изъ Александріи отъ 9 с. м., что Вице-Король принялъ г-на Одиллона Барро съ большимъ великолѣпіемъ, и что вскорѣ, на основаніи дружественнаго трактата, бей Тунисскій займетъ такое же положеніе, въ отношеніи къ Турціи, какое занимаетъ Вице-Король Египетскій.

— Вчера, въ осьми избирательныхъ коллегіяхъ Сенсаго департамента, происходили выборы въ члены главнаго департаментскаго совѣта. Всѣ выборы были въ пользу оппозиціи. Г-нъ Араго избранъ вторично 1277 голосами.

— Здѣшнее общество свободной торговли произвело снова, на дняхъ, свое собраніе, привлечшее по крайней мѣрѣ 2,006 челов. зрителей. Председатель

strzeżenia osoby swęj na wygnaniu, a któremu Wielki Sul-tan pokoju straż swojej artylleryi poruczył.“ Tegoż wieczora odwiedził Bej teatr francuzki i był na przedstawieniu *Fedry*. Gdy wszedł do loży królewskiej, widzowie powstawszy, powitali go. To niespodziewane przyjęcie żywo go wzruszyło, i z oznakami uczucia dziękował świetnej publiczności.

— Mówią, że Infant Don Enrique, przybył do Paryża w tym celu, aby prosić o pośrednictwo Króla Ludwika Filipa dla wyjednania mu pozwolenia powrotu do Madrytu. Infant ze swojej strony oświadczył gotowość cofnięcia wiadomej swęj protestacyi przeciw małżeństwu Królowej.

— O doniesionem przez angielskie dzienniki przybyciu Hrabiego Montemolin do Londynu, piszą teraz dzienniki francuzkie, że Hrabia przybył do Anglii z Turynu, przez Niemcy i Belgię. Mówią, że Hr. Villafranca użyty był w Londynie do rozszerzania fałszywych pogłosek o dotychczasowym pobycie Pretendenta.

— *Porte-Feuille* donosi, że wczoraj odeszły ztąd depesze do dwóch z pomiędzy najznakomitszych agentów dyplomatycznych, oświadczające im, że okazany przez nich brak energii i przenikliwości, dał gabinetowi słuszny powód do niezadowolenia.

— Posel francuzki w Konstantynopolu, jak donosi *La Presse*, żywo ujął się za sprawą Nestoryanскихъ Chrześcian, w Azyi Mniejszej, wystawionych w tę chwilę na krwawe prześladowania Kurdów. Podana przez niego do dywanu energiczna nота, miała się przyczynić do przyspieszenia wyprawy, przeciw Baderhan-Bejowi, naczelnikowi Kurdów. (Ob. Turcja.)

— Na czele legitymicznego Komitetu, który po nadesłaniu przez Xięstwo Bordeaux 70,000 fr. dla ubogich we Francyi, utworzył się koncem zbierania dalszych w tymże celu składek, znajdują się: Xiążęta: Clermont-Tonnerre, Des Cars, Delergers, Montmorency-Luxemburg, Margr. Pastoret i P. Berryer.

— Rząd wypuścić kazał na wolność niektórych naczelników Karlistowskich, których uwięziono w Bloye.

— Baron Merger, jeden z małej już liczby pozostałych Jenerałów Napoleonскихъ, umarł tu przed kilka dniami i wczoraj pochowany został.

Dnia 30 listopada.

Bej Tunet-ński zwiedził wczoraj Wersal. Po drodze wstępował do St. Cloud, dla złożenia uszanowania Królowi. W Wersalu, Bej przyjęty został przy wielkich wschodach zamkowych, przez Prefekta departamentu Sekwany, Jenerała Regnault St. Angely, Półkownika gwardyi narodowej i urzędników miejscowych. Po chwilowem obejrzeniu pokojów Ludwika XV, Bej udał się do Trianon, a następnie zwiedził szkołę wojskową w St. Cyr.

— Znowu biega pogłoska, że Hr. Molé stanie wkrótce na czele gabinetu. Sądzą że Izby przed 12-m stycznia nie rozpoczną swych posiedzeń.

— Postanowieniem Królewskim z dnia 21-go b. m. otworzony został Ministrowi skarbu kredyt, w ilości 2,000,000 fr. na naprawę uszkodzonych powodzią gościńców, łożysk rzek i kanałów.

— Jenerał Marey Monge, zamierza wyjechać do Algieru, dla objęcia na nowo zarządu w prowincyi Medeah. Jenerał Lamoricière, przybywszy d. 20-go b. m. do Algieru, gdy nie zastał Marszałka Bugeaud, odплыл natychmiast parostatkim do Oranu. Głoszono, że Marszałek, przed powrotem swym do Algieru, chciał zwiedzić granicę Marokkańską.

— *Siècle* otrzymał wiadomość z Alexandrii, z d. 9-go b. m., że Wice-Król przyjął nader świetnie P. Odilon Barrot, i że wkrótce, przez umowę przyjaźną, Bej Tunet-ński zajmie też same stanowisko względem Porty, jak Wice-Król Egiptu.

— Wczoraj, w osmiu kollegiach wyborczych departamentu Sekwany, odbywały się wybory na członków Jenerałów rady departamentowej. Opozycja pozyskała wszystkie miejsca. P. Arago został powtórnie obrany 1,247 głosami.

— Tutejsze towarzystwo wolnego handlu odbyło znowu w tych dniach zgromadzenie, które ściągnęło przynajmniej 2,000 widzów. Prezes zgromadzenia, Xiążę Har-

собрания, герцога Гаркуръ, открылъ заседание рѣчью, въ которой одобрялъ преимущественно умиротворенность, съ которою общество стремится къ своей цѣли. Послѣ него произносили рѣчи: Левъ Таше, Орталанъ и Бланки, въ коиъ старались убѣдить, что Франція должна принять основаніе свободной торговли, которая впрочемъ можетъ быть приведена въ исполненіе только постепенно. Въ заключеніе заседания, председатель сообщилъ собранію о вступленіи въ общество новыхъ членовъ, именнно: Герцога Броли, Г. Дюма, члена академіи и булонскаго мера, Г. Адама.

— Инфантъ Донъ Генрихъ отправился въ Мадридъ.

— Гр. Росси, Французскій посланникъ при Римскомъ дворѣ, отплылъ 21 с. м. изъ Марсели къ мѣсту своего назначенія.

1 Декабря.

За нѣсколько предъ симъ дней здѣсь утверждали, что правительство рѣшилось возстановить укрѣпленія Гунингенской крѣпости, съ стороны Швейцаріи. Нѣтъ сомнѣнія, что этотъ вопросъ былъ предметомъ министерскаго совѣщанія на прошедшей недѣлѣ, и что комитету инженеровъ предписано дать мнѣніе относительно сей мѣры. На дняхъ военный министръ получилъ по сему дѣлу рапортъ, въ коемъ сказанный комитетъ объявляетъ себя рѣшительно противъ сего проекта, доказывая, что съ 1815 года система защиты Франціи получила совершенно другое направленіе, вслѣдствіе коего Гунингенскія укрѣпленія не могутъ принести никакой пользы. И потому проектъ сей, какъ слышно, оставленъ.

— Тунисскій бей, находящійся теперь во Франціи, послѣ шестинедѣльнаго здѣсь пребыванія, намѣревался отправиться въ Лондонъ, для посѣщенія тамоннаго двора, по примѣру Ибрагима Пашы. Поэтому желалъ онъ знать, какъ будетъ принятъ въ Лондонѣ, и посредствомъ одного лица обратился по сему предмету съ вопросомъ къ Британскому посланнику. Лордъ Норменби отвѣчалъ, что бей не можетъ ожидать столь дружественнаго пріема въ Лондонѣ, какъ во Франціи, потому что Англія не можетъ почитать его независимымъ принцемъ, а только правителемъ одной изъ областей Турецкихъ. По полученіи сего отвѣта, бей отмѣнилъ предполагаемую поѣздку въ Англію.

— Въ газетѣ *Patriot*, издаваемой въ Нанси, представляютъ сравнительное состояніе разведенія домашняго скота въ Англіи и Франціи. Изъ него видно, что эта отрасль сельскаго хозяйства во Франціи далеко отстала отъ англійской. Во Франціи находится около 10 милліоновъ рогатаго скота, и 32 милліона овецъ, въ Англіи же считаютъ 16,600,060 штукъ скота и 60 милліоновъ овецъ. А такъ какъ во Франціи находится 35 милліоновъ жителей, а въ Англіи 27 милліоновъ, то во Франціи приходится по одному быку на 3½ потребителя, или 100 быковъ на 375 жителей, и не цѣлая овца на 1 жит.; напротивъ въ Англіи 100 быковъ приходится на 160 жителей, и по крайней мѣрѣ 2 овцы на человека. Эта несоразмѣрность покажется еще болѣе значительною, если принять въ уваженіе, что англійскій скотъ во общ. лучшей породы и вдвое тяжелѣе французскаго.

— Докторъ Блоде, въ Парижѣ, представилъ тамонной Академіи Наукъ единственную въ своемъ родѣ записку, носящую слѣдующее заглавіе: „О возстановленіи голоса въ трупахъ человѣческихъ.“ Въ „*Semaine scientifique*“, изъ котораго мы заимствуемъ это извѣстіе, сказано: „Мы не можемъ входить въ техническія подробности этого замѣчательнаго открытія, представляющаго новое доказательство, что для науки все возможно, но не можемъ не выписать изъ записки Блоде слѣдующаго мѣста: „Гортанъ (*larynx*) издастъ звуки, но другія орудія слова должны сначала выработать эти звуки, и орудія оны должны совершенно походить на человѣческіе. Мои операціи надъ трупами даютъ результатъ вполне удовлетворительный. Голосъ, который извлекаю я изъ трупа, есть голосъ самаго мертвеца съ его особымъ звукомъ, который легко отличить отъ тысячи другихъ. Если, посредствомъ бальзамированія, трупъ сохранится непогрѣжденнымъ, то я могу заставить мертвеца говорить по прошествіи нѣсколькихъ столѣтій.“ Г. Блоде, прибавляетъ къ этому „*Semaine scientifique*“, опытами подтвердилъ дѣйствительность своего открытія.

court, загалъ posiedzenie mowa, w której wychwalał mianowicie umiarkowanie, z jakimъ товарищество дѣлаетъ до swego celu. Po nim mówili panowie: Leon Tacher, Ortolan i Blanqui, usiłując dowieść, że Francja powinna przyjąć zasadę wolnego handlu, lecz że ta zwolna dopiero w wykonanie wprowadzoną być może. Przy końcu posiedzenia, Prezes uwiadomił zgromadzenie o kilku przystąpieniachъ do związku, mianowicie Xięcia Broglie, P. Dumas, członka akademii, i Mera z Boulogne, pana Adam.

— Infant Don Enrique wyjechał do Madrytu.

— Hr. Rossi, Poseł francuzki przy dworze Apostolskim, odplynął 21-go b. m. z Marsylii, udając się na miejsce swego urzędowania.

Dnia 1 grudnia.

Przed kilku dniami mówiono z pewnością, że rząd zamysła przywrócić fortyfikacye twierdzy Huningen, od strony Szwajcaryi. Jakoż niema wątpliwości, że kwestya ta, w przeszłym tygodniu, była przedmiotemъ narady ministerjalnej, i że komitet inżynierji zapytany został o zdanie względemъ stosowności takowego środka. Przed kilku dniami zdano w tymъ względzie raport Ministrowi wojny, w którymъ rzeczony komitetъ oświadczył się wyraźnie przeciwъ projektowi, wyrażając, że od roku 1815 systemъ obrony Francji inny zupełnie otrzymał kierunek, w skutku którego, fortyfikacye Huningen żadnej by nie przyniosły korzyści. Projekt tenъ zatém, jakъ słychać, zaniechany został.

— Achmed-Bej, przybywszy do Francji, miał zamiarъ po sześćciu tygodniowymъ pobycie udać się do Londynu, dla odwiedzenia tego dworu, podobnie jak Ibrahim-Basza. Chciał się zatémъ dowiedzieć, jakъ tamъ przyjęty będzie, i użył pośrednictwa trzeciej osoby, w celu zasiągnięcia w tymъ przedmiocie wiadomości od Posta angielskiego. Lord Normanby wręcz na to odpowiedział, że Bej nie może spodziewać się w Londynie również przyjaznego przyjęcia jakъ we Francji, gdyż Англія nie może go uważać za Xięcia niepodległego, lecz tylko za Gubernatora jednej z prowincji tureckich. Otrzymawszy tę wiadomość, Bej zmienił zamiarъ udania się do Anglii.

— Dziennik *Patriot*, który wychodzi w Nancy, podaje porównawczy wykazъ stanu chowu bydła w Англіи i Francji. Według niego, w tej gałęzi gospodarstwa wiejskiego Francja pozostaje daleko w tyle za Англією. We Francji znajduje się około 10 mil. sztukъ bydła rogatego i 32 milionów sztukъ owiec. W Англіи liczą 16,500,060 sztukъ bydła a 60 milionów sztukъ owiec. Gdy zaś Francja ma około 35 milionów mieszkańców, a Англія liczy ichъ 27 milionów, przypada przeto we Francji 1 woł na 3½ konsumentów, czyli 10 wołów na 375 mieszkańców, a nie cała owca na 1 mieszkańca; przeciwnie w Англіи, 100 wołów przypada na 160 mieszkańców i przynajmniej 2 owce na 1 osobę. Tenъ niestosunekъ okaże się jeszcze większy, jeżeli zważymy, że angielskie rasy bydła są w ogólności lepszego gatunku i waga dwa razy więcej jakъ francuzkie.

— Докторъ Blandet w Paryżu, podał tamecznej Akademii umiejętności osobliwą rozprawę, pod napisemъ: „O przywróceniu głosu trupomъ ludzkimъ.“ Pismo Paryzkie *Tyg. Naukowy* (*Semaine scientifique*), z którego niniejszą wiadomość wyjmujemy, mówi o tej rozprawie: „Nie zapuszczając się w drobne techniczne szczegóły tego dziwnego wynalazku, który jest nowymъ dowodemъ, jakъ dalece działalność ludzkichъ umiejętności sięgnąć zdoła, nie możemy się wstrzymać, aby z rozprawy D-ra Blandet, nie przytoczyć następującego wyjątku: „Tylko ta część krtani, (mówi Докторъ Blandet), która u anatomoów *larynx* się nowie, wydaje głosъ właściciel; inne dopiero narzędzia mównicze, urabiają tenъ głosъ w różne tony, aby imъ wreszcie prawdziwe brzmienie mowy ludzkiej nadać. Otoż za pomocą wynalezionej przezemnie operacyi, jestem w stanie tę *larynx*, jako też resztę narzędzi mówniczych, u każdego trupa w ruch wprowadzić. Wydobyty w tenъ sposóbъ głosъ, jest rzeczywiście głosemъ samejże zmarłej osoby, mającej swój właściwy, indywidualny dźwięk, po którymъ go z tysiąca innychъ głosówъ roznać można. Wynikające zъ tego złudzenia, nie pozostawia nic do życzenia, a jeżeli pomienione części krtani poprzedniemъ nabalsamowaniem nie zepsute się za-

chowają, natenczas mogę z łatwością sprawić, iż umarli po wielu latach mówić jeszcze będą." W końcu czytamy oświadczenie Tygodnika naukowego, iż P. Blandet dał rzeczywiście przekonywające dowody swego mowego od-
krycia.

А В Г Л И Я

Лондонъ, 28 Ноября.

Королева прїѣдетъ 1 Декабря съ острова Вайта въ Арундель-Кестль, къ герцогу Норфольскому, а 4 того же мѣсяца возвратится въ Осборнгоузъ. Лордъ Дж. Россель и лордъ Пальмерстонъ тоже поѣхали въ Арундель-Кестль.

— Графъ Монтемолинъ ведетъ здѣсь дѣятельную жизнь, и принималъ, третьяго дня по полудни, многихъ особъ, въ томъ числѣ Лорда Пальмерстона, Висконта Рanelaga и другихъ, которые, какъ выражаются въ *Globe*, „принимають участіе въ испанскихъ дѣлахъ.“

— Лорды казначейскаго отдѣленія положили, чтобы дѣло о временно конфискованныхъ корабляхъ, назначенныхъ для экспедиціи генерала Флореса противъ экваторской Республики, подвергнуто было судебному рѣшенію на счетъ окончательной ихъ конфискаціи въ пользу казны.

— Повѣстия извѣстія получены съ Мыса Доброй Надежды отъ 7 Октября. Война съ Кафрами продолжалась, но говорили, что генераль-губернаторъ намѣренъ нанести общій ударъ. Кафры предложили покориться; Губернаторъ требовалъ выдачи всего оружія и отнятаго скота, а равно и расширенія британскихъ границъ. Вообще очень затруднительно содержать болѣе 10,000 человекъ въ странѣ, доступной только для пѣшихъ.

— Третьяго дня прибылъ сюда поручикъ Вагоринъ, съ депешами изъ Рима, Неаполя и Вѣны.

30 Ноября.

Графъ Монтемолинъ, по-видимому, дѣлаетъ приготовления къ новому возстанію въ Испаніи. Въ *Morning Post* сообщаютъ, что на прошедшей недѣлѣ агенты претендента получили 3,000 мундировъ для пѣхоты и 1,500 для конницы; сверхъ сего, въ Шеффилдѣ и Бирмингамѣ купили на его счетъ значительное количество огнестрѣльнаго оружія и аммуниціи, которые тотчасъ отправлены были въ одну изъ южныхъ гаваней, для перевезенія оттуда въ Испанію.

— Въ *Liv. Times* увѣрять, что какъ французскій такъ и англійскій кабинеты согласились на предложеніе г. Гуда, относительно улаженія споровъ при рѣкѣ Ла-Платѣ, и что въ слѣдствіе сего можно ожидать скораго окончанія тамошнихъ дѣлъ.

— Последняя буря имѣла весьма неблагопріятное вліяніе на положеніе парохода *Great-Britain*; теперь уже не возможно достать его изъ моря. Только мачты и машина будутъ спасены.

— Извѣстіе, что генерель-губернаторъ восточной Индіи объявилъ городъ Макаassarъ, съ перваго Января, волинымъ портомъ, принято здѣсь съ большою радостію. Городъ Макаassarъ лежитъ на островѣ Celebesъ, въ весьма удобномъ для торговли мѣстѣ, и на пути между Сингапуромъ и Сиднеемъ. Внутренность острова мало извѣстна; онъ имѣетъ около 3,000 квадратныхъ миль пространства; на островѣ есть лѣса болѣе густыя, чѣмъ въ Борнео, и до 3,000,000 жителей, приготовляющихъ тонкія матеріи. Вывозъ за границу издѣлій и золотого песку не очень значителенъ.

— Англійская промышленность, не довольствуясь тѣмъ, что своими извѣщеніями наполняетъ многочисленныя періодическія изданія, придумала еще двѣ новыя системы извѣщеній. Первая заключается въ томъ, что люди, одѣтые въ бѣлое платье, и писанное большими буквами и извѣщающее объ адресахъ ремесленниковъ, о разныхъ продающихся предметахъ, отдающихся въ наемъ квартирахъ, и т. п., прогуливаются переважно по улицамъ, дозволяя окружать себя любопытнымъ для чтенія надписей. Эти люди-афиши могутъ притомъ заниматься и работою, съ условіемъ только, всегда быть на многолуднѣйшихъ улицахъ. Другую систему составляютъ весьма высокія и длинныя повозки, на коихъ устроены пирамиды, съ наклеенными афишами и извѣстіями. Обыкновенная афиша стоитъ въ недѣлю около 25 шиллинговъ. Эти повозки медленнымъ шагомъ разъѣзжаютъ по всему городу. На этотъ послѣдній способъ по-

ANGELIA.

Londyn, 28 listopada.

Królowa ma d. 1-go grudnia, udać się z wyspy Wight do Arundel Castle, dla odwiedzenia Xięcia Norfolk, a d. 4-go powróci do Osbornhouse. Lordowie J. Russel i Palmerston wyjechali także do Arundel-Castle.

—Hrabia Montemolin prowadzi tu bardzo czynne życie. Onegdaj, po południu, przyjmował u siebie wiele osób, a między niemi Lorda Palmerstona, Wice-Hrabiego Ranelgh, i innych, którzy, — jak się wyraża *Globe*, — biorą udział w sprawach hiszpańskich.

— Lordowie urzędu skarbowego postanowili, aby tymczasowo skonfiskowanym okrętom, należącym do wyprawy Jeuerata Flores, przeciw Rzeczypospolitej Równikowej, wytoczony został process względem stanowczej ich konfiskaty.

— Z przylądka Dobrej Nadziei nadeszły nowiny pod d. 7 października. Wojna z Kaframi ciągle jeszcze trwała; ale mówiono, że Jenerałny Gubernator ma wkrótce cios stanowczy im zadać. Kafrowie oświadczyli, że się chcą poddać; Gubernator żądał wydania wszelkiej broni i zwrócenia zabranego bydła, jako też rozszerzenia granic angielskich. W ogólności bardzo jest trudno utrzymać 10,000 wojska, w kraju tylko dla pieszych przystępnym.

— Porucznik Waghorn przybył tu onegdaj z depeszami z Rzymu, Neapolu i Wiednia.

Dnia 30 listopada.

Hr. Montemolin zdaje się czynić przygotowania do nowego powstania w Hiszpanii. *Morning-Post* donosi, że w przeszłym tygodniu agenci Pretendenta otrzymali 3,000 mundurów dla piechoty i 1,500 dla jazdy. Nad to w Sheffield i Birmingham zakupiono na jego rachunek broń i amunicję, które natychmiast przesłano do jednego z pocłudniowych portów, dla przewiezienia ich ztamtąd do Hiszpanii.

— *Liverpool-Times* utrzymuje, że tak francuzki, jak i angielski gabinet przychyliły się do propozycji P. Hood, względem ukończenia sporów nad rzeką La-Plata, i że przeto wkrótce spodziewać się można załatwienia tamczy-nych interesów.

— Ostatnia burza, tak znacznie pogorszyła położenie parostatku *Great Britain*, że już nie będzie można wydobyć go z wody. Tylko maszty i machina będą uratowane.

— Z wielką radością przyjęto tu wiadomość, że Jenerałny Gubernator Wschodnich Indyi Niderlandzkich ogłosił, iż od pierwszego stycznia, Makassar będzie portem wolnym. Miasto Makassar, położone na wyspie Celebes, jest w nader dogodnym dla handlu punkcie i leży właśnie na drodze między Singapore i Sydney. Wnętrze téj wyspy mało jest znane: ma około 3,000 mil kwadratowych, okryta jest gęstszemi lasy, jak Borneo, i liczy do 3,000,000 mieszkańców, którzy wyrabiają delikatne tkaniny. Wywóz z granicę jój płodów, a między innemi złotego piasku, nie bardzo jest znaczny.

— Przemysł angielski, nie dość mając na t \acute{e} m, i \acute{z} obwie-
szeceniami swemi zapełnia niezliczone kraju tego pisma
peryodyczne, wymyślił dwa nowe systemata obwieszceń
czyli afiszów. Pierwszy zależy na t \acute{e} m, i \acute{z} ludzie, ubrani
w białe bluzy, mający z tyłu i z przodu napisane wielkie-
mi literami, rozmaite doniesienia o adressach rzemieślni-
ków, o rozmaitych sprzedających się przedmiotach, wy-
najmujących się mieszkaniach i t. p., przechadzają się po-
waznie po ulicach, dając się obstępować ciekawym dla
wyczytania napisów. Ci ludzie-afisze mogą się obok tego
zajmować jaką robotą, powinni tylko ciągle zostawać na
najludniejszych ulicach. Drugi systemat, s \acute{a} to wozy
bardzo wysokie i długie, na których s \acute{a} zbudowane z desek
piramidy, a na nich naklejone afisze i doniesienia. Zwyk-
ły afisz kosztuje na tydzień okoł \acute{o} 25 szylingów. Te wozy
powołnym krokiem obwożone s \acute{a} przez celniejsze ulice po
cał \acute{e} m mieście. Na ten ostatni spos $\acute{o$ b zaszły ju \acute{z} skargi
do Parlamentu, i \acute{z} utrudniają krą $\acute{z$ enie powozów po uli-
cach.

ступили уже жалобы въ парламентъ, что повозки эти затрудняютъ їзду по улицамъ.

1 Декабря.

Сынъ наслѣднаго принца Мекленбургскаго отпавился вчера съ своего сунруга изъ Дувра на твердую землю.

— У графа Монтемоллина безпрерывно бывають посѣтители: вчера, въ числѣ прочихъ, принималъ онъ виконта Странгфорта.

— Когда газеты въ первый разъ объявили, что лордъ Пальмерстонъ былъ въ числѣ первыхъ посѣтителей графа Монтемоллина, никто не хотѣлъ сему повѣрить. Но когда графъ посѣтилъ его взаимно, и имѣлъ совѣщаніе съ нимъ, продолжавшееся цѣлый часъ, въ квартирѣ лорда Пальмерстона, дѣло это перестало быть сомнительнымъ. Не смотря на то, никто здѣсь не допускаетъ, чтобы министръ иностранныхъ дѣлъ благопріятствовалъ возстанію противъ престола союзной державы, которую самъ первый призналъ и защищалъ; упомянутое совѣщаніе имѣетъ развѣ ту цѣль, чтобы придать болѣе вѣроятности слуху насчетъ предположеннаго Карлистами возстанія въ Испаніи, которое, какъ легко понять, весьма могло бы безпокоить Францію.

— Въ Лондонѣ прибылъ генералъ Флоресъ, начальникъ экспедиціи противъ экваторской республики. Его прибытіе, повидимому, послѣдовало по причинѣ конфискованія въ пользу англійской казны вооруженныхъ для сей экспедиціи кораблей. Завербованные на эти корабли люди распущены.

— За нѣсколько предъ симъ лѣтъ, матросы одного изъ англійскихъ кораблей, поймали при островѣ *Ascension* огромную черепаху, и на ея черепѣ выжили день и число поимки. На обратномъ пути сего корабля въ Европу, эта черепаха заболѣла, и когда наконецъ была, по видимому, близка къ смерти, ее бросили въ Кале въ воду. Спусти два года послѣ сего, то есть, въ 1845 году, поймали опять эту же черепаху, совершенно здоровую, при томъ же самомъ островѣ *Ascension*. Черепаха эта, руководимая тоскою, проползла въ продолженіи сего времени, моремъ, путь въ 800 миль длиннѣе, чтобы медленными своимъ шагомъ доташиться до мѣста своего рожденія.

Бельгія.

Брюссель, 2 Декабря.

На прошедшемъ засѣданіи палаты представителей утвержденъ бюджетъ для министерства иностранныхъ дѣлъ, 50 голосами противъ 4. Смета расходовъ составляетъ 1,073,524 фр.

— Въ Рейнской и Мозельской газетѣ обнародовано письмо доктора фонъ Гека изъ Брюсселя, въ коемъ онъ увѣряетъ, что онъ изобрѣлъ машину, съ помощью коей можно летать по воздуху, держаться на какой угодно высотѣ въ атмосферѣ, а также подниматься и опускаться по желанію, не нуждаясь въ уменьшеніи тѣса или баласта. Далѣе изобрѣтатель присовокупляетъ, что колы скоро предуготовительныя работы будутъ кончены, коммисія, состоящая изъ знаменитыхъ ученыхъ, представитъ отчетъ объ этомъ изобрѣтеніи, и въ заключеніе онъ объявляетъ, что уже просилъ у министра о назначеніи этой коммисіи, тѣмъ болѣе что онъ въ состояніи убѣдить физическими опытами, въ сущетствованіи точки опоры въ воздухѣ.

Италія.

Римъ, 19 Нолбря.

Вчера торжествовали годовщину освященія церкви Св. Петра. Пана присутствовалъ при богослуженіи, вмѣстѣ со всѣми кардиналами.

— Сунруга принца Алберта, прибыла на дилхъ въ Римъ. Пруссійскій посланникъ при Римскомъ дворѣ г. въ Уседомъ, представилъ Ея Высочество Папѣ, которымъ она принята была съ плавательною вѣжливостію. Высокая путешественница пробудетъ въ Римѣ далѣе чѣмъ сначала полагали. Вчера г. Уседомъ давалъ въ честь ея великолѣпный завтракъ, на Авентинской горѣ, при благопріятной погодѣ. Извѣстно, что съ этой горы открывается прекрасный видъ на Римъ и окрестности. Принцесса прѣѣхала на этотъ

Дня 1 grudnia.

Дзiedziczny Wielki Xiążę Meklenburgski odpłynął wczoraj z małżonką swoją z Duwru, udając się na ląd stały.

— Hr. Montemolin daje ciągle posłuchania, a wczoraj przyjmował między innymi Wice-Hrabiego Strangfort.

— Gdy pierwszy raz ogłosiły gazety, że Lord Palmerston był jednym z pierwszych, którzy odwiedzili Hr. Montemolin, nikt temu nie chciał dać wiary. Ale gdy Hrabia odwiedził go nawzajem i miał całogodzinną konferencję w mieszkaniu Lorda Palmerstona, rzecz ta przestała być wątpliwą. Mimo to, nikt tu nie sądzi, aby Minister spraw zagranicznych, sprzyjał powstaniu przeciw tronowi sprzymierzonego mocarstwa, które sam najpierw uznał i bronił, a owa konferencja ma to chyba jedynie na celu, aby nadać większe prawdopodobieństwo wieści względem zamierzonego przez Karlistów powstania w Hiszpanii, które łatwo jest pojąć, iż mogłoby niepokoić Francję.

— Przybył do Londynu Generał Flores, naczelnik wiadomej wyprawy przeciw Rzeczypospolitej Równikowej. Jego przybycie, jak się zdaje, jest skutkiem zabrania uzbrojonych dla tej wyprawy w Anglii okrętów, które rzeczywiście skonfiskowane zostały na korzyść angielskiego skarbu. Co do ludzi zawerbowanych na te okręty, ci rozpuszczeni zostali.

— Przed kilkoma laty, ludzie jednego z okrętów angielskich, złowili przy wyspie Ascension ogromnego żółwia, i na skorupie jego wypalili litery i datę połowu. W powrocie tego okrętu do Europy, żółw ten zachorował, a gdy w końcu zdawał się już być bliskim śmierci, wrzucono go do wody w kanale Kaletanskim. We dwa lata potem, t. j. roku 1845, złowiono tegoż samego żółwia, zupełnie zdrowego, przy tejże samej wyspie Asension. Wiedziony instynktem tęsknoty, przebiegł w tym przeciągu czasu drogę, wynoszącą przeszło 800 mil, aby powolnym swoim krokiem powrócić do swego rodzinnego miejsca.

Бельгія.

Bruxella, 2 grudnia.

Na onegdajszym posiedzeniu Izby Reprezentantów, uchwalono budżet dla ministerstwa spraw zagranicznych, 50 głosami przeciw 4. Budżet ten wynosi 1,073,524 fr.

— Gazeta *Renn i Mozelli* ogłosiła list Doktora van Heck z Bruxelli, w którym tenże zapewnia, że wynalazł wóz, za pomocą którego można latać po powietrzu, utrzymać się na jakiegokolwiek wysokości w atmosferze, oraz wznosić się lub spuszczać, według woli, bez wypuszczania gazu, i bez wyrzucania balastu. Doktor van Heck dodaje, że jak tylko roboty przygotowawcze ukończone zostaną, kommissja złożona ze znawców i znakomitych uczonych zda sprawę względem wartości tego wynalazku, i kończy oświadczeniem, że prosił już Ministra o mianowanie tej kommissji, zwłaszcza, że jest w stanie przekonać doświadczeniami fizycznymi, o istnieniu punktu dowolnego oparcia się w powietrzu.

Восхну.

Рzym, 19 listopada.

Рocznica poświęcenia kościoła św. Piotra, była wczoraj jak najuroczyściej obchodzoną. Ojciec św. był obecnym na tém nabożeństwie, na którym także znajdowali się wszyscy Kardynałowie.

— Xiężna Albertowa Pruska, przybyła w tych dniach do Rzymu. Poseł Pruski przy stolicy Apostolskiej, P. Usedom, przedstawił ją Ojcu św., który ją przyjął z ujmującemi oznakami grzeczności. Dostojna podróżna zabawi dłużej w Rzymie, niż z początku mniemano. Wczoraj, dla tejże Xiężnej, P. Usedom dawał, przy najpiękniejszej pogodzie, świetne śniadanie, na górze Awentyńskiej. Wiadomo, że z góry tej rozciąga się widok prześliczny na cały Rzym i jego okolice. Xiężna znajdowała się na tém

завтракъ со всею своею свитою и пригласила къ столу всѣхъ членовъ Прусской миссіи.

— Въ *Villa-Malta*, принадлежащей Королю Баварскому, дѣлають приготовленія къ принятию наследнаго принца, котораго ожидаютъ тамъ сегодня или завтра.

— Уже 12 дней какъ началась здѣсь зима. Съ утра поля покрываются инеемъ, что, при солнечномъ свѣтѣ, производитъ прекрасный видъ.

22 Ноября.

Постановленіемъ Папы обнародованъ всеобщій юбилей, который начнется въ церкви св. Іоанна Латеранскаго и *Sancta Maria Major* 6-го и продолжится до 27 Декабря. Полное отпущеніе грѣховъ даруется всѣмъ тѣмъ лицамъ, кои дважды посѣтятъ церковь, будутъ три дня поститься, раздавать милостиню и наконецъ исповѣдаются и причащаются Св. Тавинъ. Апостоліческое о томъ посланіе подписано кардиналомъ Ламбрускіни.

— По просьбѣ болонскихъ гражданъ, для сохраненія тамъ безопасности по ночамъ, Его Святѣйшество дозволялъ въ некоторомъ числѣ изъ нихъ, содержать въ городѣ патрули съ оружіемъ въ рукахъ; но это нисколько не должно допускать мысли, будто эти граждане составляютъ національную гвардію.

Лукка, 22 Ноября.

Герцогъ запретилъ всѣ азартныя игры, а казино для иностранцевъ при Лукскихъ минеральныхъ водахъ и въ *Віареджіо* превращено будетъ въ казино для чтенія.

П О Р Т У Г А Л І Я .

Паровой военный корветъ „*Полифемъ*“ прибылъ въ Портсмутъ въ Субботу вечеромъ, 20-го Ноября, съ депешами къ Правительству, совершивъ плаваніе изъ Лиссабона въ Портсмутъ въ четыре дня. Лиссабонъ былъ спокоенъ, и до 16-го числа еще не происходило сраженія между Королевскими войсками, предводимыми Салданью, и инсургентами. Вообще полагали даже, что противныя партіи согласятся на соиты Полковника Вейльда и прекратятъ свою распрю, не прибѣгая къ оружію. Впрочемъ думали также, что сильныя дожди, бывшіе при отходѣ „*Полифема*“, заставятъ обоихъ генераловъ сняться съ биваковъ, не вступая въ сраженіе, ибо на тотъ ли другой не имѣли палатокъ, и оба нуждались въ деньгахъ и продовольствіи. Генералъ Швальбахъ былъ принужденъ снять осаду Эворы, и инсургенты сискойно владѣютъ теперь этою важною крѣпостью.

— Въ испанскихъ газетахъ отъ 18-го числа, полученныхъ въ Парижъ 24-го, заключаются разноречивые слухи о событіяхъ, происшедшихъ въ провинціяхъ. Въ *Espanol* извѣщаютъ, что фортъ Санъ-Мигель, одинъ изъ важнѣйшихъ пунктовъ въ окрестностяхъ Лиссабона, объявилъ себя противъ Королевы, и что Азорскіе Острова также возстали. Въ англійской корреспонденціи, болѣе новой, ничего объ этомъ не упоминаютъ.

— Съ чрезвычайнымъ курьеромъ получены въ Парижъ 27-го Ноября извѣстія о побѣдѣ, одержанной отрядомъ вѣрнаго Королевы Донъ Маріи Генерала Барона де Казала надъ инсургентами, бывшими подъ командою Виконта Са-да-Бандейра. Сія побѣда одержана 17-го числа, и два полка, выведенные Виконтомъ изъ Оporto, перешли на сторону Королевы, а самъ онъ принужденъ былъ бѣжать. Графъ дашъ-Автазъ, двинувшійся было противъ Лиссабона, и стоявшій въ Сантаремъ, находится въ опасности быть отрѣзаннымъ отъ Оporto. Сія побѣда, вѣроятно, дастъ дѣламъ Королевы новый, благоприятный оборотъ.

Г р е ц і я .

Афины, 15 Ноября.

12 сего мѣсяца, засѣданія палаты были закрыты морскимъ министромъ, заступившимъ мѣсто председателя совѣта, г. Коллетиса, который, по болѣзни, не могъ прибыть въ палату. Управленіе дѣлами по четыремъ министерствамъ, заведываемымъ г. Коллетисомъ, поручено, на время его болѣзни, слѣдующимъ лицамъ: по вѣдомству иностранныхъ дѣлъ,

сніданію зъ całym swoim orszakiem, i zaprosiła do stołu wszystkich członków poselstwa Pruskiego.

— W *Villa-Malta*, własności Króla Bawarskiego, czynią przygotowania do przyjęcia następcy tronu, który tamże jest dziś lub jutro spodziewany.

— Od dni 12-tu mamy już zimę; pola okryte są z rana szronem, co o południu tworzy uroczy widok.

Dnia 22 listopada.

Ojciec św. ogłosił powszechny jubileusz, który rozpocznie się w kościele św. Jana Laterańskiego i Sancta Maria Maggiore, i trwać będzie od 6 do 27 grudnia. Odpust zupełny udzielony będzie osobom, które kościół dwa razy odwiedzą, będą trzy dni pościły, tudzież rozdawały jałmużnę, spowiadały się i przystępowały do Stołu Pańskiego. Pismo Apostolskie w tym względzie podpisał Kardynał Lambruschini.

— W skutek prośby obywateli Bolońskich, dla utrzymania nocnego bezpieczeństwa, Papież pozwolił pewnej liczbie obywateli, odbywać z bronią w ręku patrole po mieście; co jednak wcale nie upoważnia do mniemania, jakoby ciż obywatele gwardją narodową stanowić mieli.

Lukka, 22 listopada.

Xiąże zakazał wszystkich gier hazardowych, a kasyna dla cudzoziemców, w kąpielach Lukieskich i Viareggio, zamienione być mają na czytelnie.

P O R T U G A L I A .

Parowa wojenna korweta *Polyfem*, zawinęła do Portsmouth, d. 20 listopada, z depeszami do rządu, a odbyła żeglugę z Lizbony do Portsmouth w przeciągu czterech dni. Lizbona była spokojna, i do d. 16 nie zaszła jeszcze bitwa między wojskami Królowej, pod dowództwem Saldany, a rokoszanami. W ogólności rozumiano nawet, że nieprzyjazne stronnictwa przystaną na propozycje angielskiego Półkownika Wylde i zakończą swe spory bez uciekania się do oręża. Zresztą myślano także, że ulewne deszcze, które spadły przy odejściu *Polyfema*, zmuszą obudwóch Jenerałów wyruszyć ze swych stanowisk, nie staczając walki, gdyż ani jeden ani drugi nie mieli namiotów i obadwaj cierpieli niedostatek pieniędzy i żywności. Jenerał Schwalbach musiał odstąpić od oblężenia Ewory, i rokoszanie spokojnie teraz posiadają ważną tę twierdzę.

— W gazetach hiszpańskich z d. 18, otrzymanych w Paryżu 24-go, znajdują się różnie brzmiące wieści o wypadkach zaszłych w prowincjach. W *dz. Espanol* donoszą, że warownia San-Miguel, jeden z najważniejszych punktów w okolicach Lizbony, oświadczyła się przeciw Królowej, i że wyspy Azorskie także powstały. W angielskich wszakże korespondencyach, nie równie późniejszych, żadnej o tém nie znajdujemy wzmianki.

— Przez nadzwyczajnego gońca, odebrano w Paryżu 27 października wiadomość o zwycięstwie, otrzymaném przez oddział wiernego Królowej Donnie Maryi Jenerała Barona de Cazal, nad powstańcami, pod dowództwem Wice-Hrabiego Sa-da-Bandeira. Zwycięstwo to odniesione zostało d. 17. Dwa półki wyprowadzone przez Wice-Hrabiego z Oporto, przeszły na stronę Królowej, a sam dowódzca ratował się ucieczką. Hrabia das Antas, który wyruszył był przeciw Lizbonie i doszedł już do Santarem, znajduje się w niebezpieczeństwie, aby go nie odejęto od Oporto. Zwycięstwo to, nada zapewne, interesom Królowej nowy i pomyślniejszy kierunek.

Г р е с у а .

Атены, 15 listopada.

Dnia 12 go posiedzenie Izby zamknięte zostało, przez Ministra marynarki; Prezes bowiem rady, z powodu ciężkiej słabości, nie mógł dopełnić tego obowiązku. Cztery Ministerstwa, któremi P. Kolettis zawiaduje, powierzył tenże podczas swojej choroby innym członkom gabinetu, jako-to: ministerstwo spraw zagranicznych P. Tzavallos, Ministrowi wojny: spraw duchownych i wew-

военному министру г. Цаваллосу; по ведомству внутренних и духовных дел, министру финансов г. Повиропуло, а по ведомству юстиции, морскому министру г. Канариу.

— Принц Альберт Прусский путешествует по северной Греции; онъ возвратится въ Афины къ 18 сего мѣсяца.

Т у р ц и я.

Константинополь, 14 Ноября.

Шекибъ-Эфендй назначенъ посланникомъ къ Вѣнскому двору, а Нафи-Эфендй — членомъ государственнаго совѣта.

— Султанъ принималъ въ аудиенціи Американскаго посланника Г. Карра, который представилъ Его Величеству выписанные Портою Американскихъ плантаторовъ хлопчатой бумаги.

— Принцъ Луитпольдъ Баварскій благополучно прибылъ въ Сирію и, пробывъ тамъ нѣсколько дней, отправился въ Александрію.

— Здѣсь чрезъ Моссуль получено ужасающее извѣстіе изъ Курдистана. Извѣстный курдскій начальникъ Бедерханъ-Бей, соединившись съ двумя другими Курдскими предводителями: Такіарскимъ Нуруллахъ-Беемъ и Берверійскимъ Абдузаметъ-Беемъ, грозилъ несторійскимъ христіанскимъ, поселеннымъ въ Гакіарійской провинціи, и, какъ утверждаютъ, поклялся караномъ и пророкомъ, что ни одного изъ нихъ не оставитъ въ живыхъ. Въ слѣдствіе сихъ угрозъ, Эрзерумскій Паша, къ которому собственно принадлежитъ Гакіарійскій округъ, грозилъ взаимно Беемъ всюю строгостію наказанія за нарушеніе общаго спокойствія. Но такъ какъ извѣстно, что сказанный Паша, не только не имѣетъ силы для исполненія смѣлой своей угрозы, но даже и для защиты находящихся въ опасности христіанъ: то это только болѣе раздражило досаду дикаго Бея, который ворвавшись въ заселенный христіанскими округъ, ужаснѣйшимъ образомъ совершилъ свое предпріятіе. Большая часть ихъ деревень и жилищъ превращена въ пепель; все что существовало перерезано. Бедерханъ Бей, въ нѣмѣшкѣ, проводилъ Моссульскому Турецкому Пашѣ 300 христіанскихъ головъ, съ тѣмъ при томъ объявленіемъ, что если ему этотъ подарокъ не понравится, то онъ пришлетъ столько же турецкихъ. Съ другой стороны утверждаютъ, что помнятый Паша въ разговорѣ съ Беемъ, и это еще болѣе ужасаетъ несчастныхъ христіанъ. Несторійскій патріархъ, который съ 1843 года вынужденъ былъ жить въ Моссуль, за нѣсколько предъ симъ времени было ушелъ оттуда, чтобы пробраться къ своей злосчастной повѣ, терять вмѣстѣ съ нею и утѣшать ее въ несчастіи. Но захваченный въ 30-ти часахъ пути отъ города, привезенъ обратно въ кандалахъ.

— Колонія албанскихъ христіанъ, поселенная около Мигалича, вывѣ, съ дозволенія Султана, перенесена въ Фессалию, гдѣ В. Визирь намѣренъ поселить оную на казенныхъ земляхъ.

— Въ Агравской Газетѣ, отъ 3-го Ноября, сообщаютъ съ Боснійской границы: „Пограничные округа Босніи находятся опять въ состояніи величайшаго волненія и неповиновенія власти Намѣстника.“

Катарро, 16 Ноября.

Извѣстно, что недавно нѣсколько сотъ Черногорцевъ перешло къ Скордійскому Пашѣ, съ объявленіемъ покорности Портѣ; 5-го с. м. снова 150 Черногорцевъ прибыли изъ провинціи Ровака-Маракеса въ Скордію, съ извѣщеніемъ, что они желаютъ покинуть Владыку, и признать турецкое владычество.

нѣтрныхъ, Министровъ skarbu P. Poniropulos, а справедливости, Министровъ Marynarki P. Kanaris.

— Хіагъ Albert Prusski objeżdża Grecyą północną, i dopiero 18-go spodziewany jest z powrotem w Atenach.

Т у р ц и я.

Konstantynopol, 11 listopada.

Szekih-Efendi mianowany został Posłem przy dworze Wiedeńskim, a Nafi-Efendi członkiem Rady Państwa.

— Poseł Amerykański P. Carr, miał u Sułtana posłuchanie, na którym mu przedstawił sprowadzonych, na żądanie Porty, Amerykańskich plantatorów bawełny.

— Xiągъ Luitpold Bawarski przybył szczęśliwie do Syrii i po krótkim pobycie udał się do Alexandrii.

— Odebrano tu przez Mossul, przerażające wiadomości z Kurdystanu. Znany dowódzca Kurdów, Bederhan-Bej, połączywszy się z dwoma innemi: Nurrullah-Bejem z Gakiari i Abd-Uzamet-Bejem z Berveri, odgrażał się już był od dawna przeciw Chrześcianom Nestoryańskim, osiadłym w prowincyi Gakiari, i powiadając, że przysiągnął Koran i Proroka, iż żadnego z nich nie zostawi przy życiu. W skutek takowych odgrózek, Basza z Erzerum, do którego właściwie okręg Gakiari należy, zagroził nawzajem Bejowi całą surowością kary, za naruszenie publicznego pokoju. Lecz ponieważ wiadomo powszechnie, iż pomieniony Basza, nie tylko niema siły do wykonania śmiałej swę zapowiedni, ale nawet ani do obrony zagrożonych Chrześcian; pogróżki przeto jego rozdrażniły tylko bardziej gniew dzikiego Beja, który wpadłszy do zamieszkałego przez Chrześcian okręgu, w najokrutniejszy sposób przedsięwzięcia swego dopełnił. Większa część wsi ich i mieszkań obrócona została w perzynę; wszystko co żyło, wyrżnięte. Bederhan-Bej, na urągawisko, przestał турецкому Baszy w Mossulu 300 głów chrześcijańskich, z oświadczeniem, iż jeśli mu się ten dar nie podoba, przysze mu tyleż głów турецких. Z drugiej strony utrzymują, że pomieniony Basza jest w zмовіе z Bejem, co bardziej jeszcze przestrach nieszczęśliwych Chrześcian pomnaża. Patriarcha Nestoryański, który od roku 1843 zmuszony był mieszkać w Mossulu, uszedł ztamtąd przed kilkunastu dniami, aby się dostać do swojej nieszczęśliwej owczarni, i jako gorliwy Pasterz, cierpieć z nią razem i pocieszać w cierpieniu. Atoli ujęty o 30 godzin drogi od miasta, został przywieziony nazad w kajdanach.

— Kolonia Chrześcian Albańskich, osiadła około Mihaiczu, teraz za zezwoleniem Sułtańskim, przeniesiona została do Tessalii, gdzie ją W. Wezyr na gruntach rządowych osiedlić zamierza.

— W G. zecie Agramskiej, z d. 3 listopada, donoszą od granic Bosonii: „Pograniczne okręgi Bosonii, znajdują się znowu w stanie wielkiego wzburzenia przeciwko władzy Namiestnika.“

Catarro, 16 listopada.

Po przejściu niedawno kilkuset Czarnogorców, (Mortenegrinów) do Baszy Skodryjskiego, i poddaniu się pod panowanie Porty, znowu d. 5 b. m. 130 Czarnogorców przybyło z prowincyi Rowaka-Marakskiej do Skodryi, z oświadczeniem, że się odłączają od Władyki i pod panowanie Turcyi przyjętemi być pragną.